INNOVATION FORUM 4PLASTICS

Gestió de residus i estratègies

13 d'octubre de 2022

Juan Carrasco

Director Insular de Residus

Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient
Consell de Mallorca

Gestió de residus
Competències del Consell de Mallorca

Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient
Consell de Mallorca

Política de residus

- Objetiu d'**abocament zero.** Valorització (energètica i material) de tots els residus urbans i asimilables entregats al sistema

Competències

- Elaborar, tramitar i aprovar els **Plans Directors Sectorials** de residus no perillosos. Instruments normatius que estableixen la ubicació de les instal·lacions.

- Gestionar els dos serveis públics insularitats: el de **residus sòlids urbans**, amb la concessió a l'empresa Tirme S.A., i el de **residus de construcció i demolició, voluminosos i pneumàtics fora d'ús**, amb la concessió a l'empresa Mac Insular.

- **Aprova les tarifes** dels **diferents residus que tracten aquests serveis públics** i **gestionar les fiances dels residus d'obra major**, que suposen una garantia per a la correcta gestió dels residus de construcció i demolició.

- **Inspecciona els serveis**, i mitjançant el **Programa de Mesures i Vigilància Ambiental** es realitza un exhaustiu control ambiental de les potencials afectacions al medi ambient i a la població de les instal·lacions.

Estratègies actuals

L'òrgànica a Mallorca i els plàstics

L'òrgànica a Mallorca i el Projecte "Tanca el cercle"

Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient
Consell de Mallorca

Situació de l'orgánica al 2019

- Es calcula que l'any 2019 (prepandèmia) es varen generar 229.000 tones de biorresidus.
- Només es recullen selectivament al voltant d'un 10% dels biorresidus generats a l'illa de Mallorca (percentatge que es va incrementant).
- Més d'un 40% de la bossa tipus de l'Illa està formada per biorresidu potencialment reciclable.
- Normativa encaminada cap a la recollida i tractament diferenciat.

Abordatge d'aquest recurs

Factors de rellevància

- Recollida de **FORM en augment.**
- Difícil encaix a les **estacions de transferencia.**
- Costos elevats de **transport** cap a la planta de Palma.
- **Sector primari** molt debilitat i necessitat de compost de qualitat.
- **Importació** de recursos de l'exterior (emissions i costos).

El PDS 2019 → noves plantes de tractament:

- ✓ Xarxa decentralitzada.
- ✓ Mínima afectació de nou territori. S'aprofiten zones a on, o ja existeixen plantes actualment, o ja quedaren afectades per PDSs anteriors.

<u>Xarxa de noves plantes de tractament de biorresidus</u>

- Planta de Son Reus: 17,000 tones/any.
- Planta de Sta. Margalida 18,000 tones/any
- Planta de Calvià: 12,500 tones/any
- Planta de Felanitx: 12,000 tones/any
- Planta de **Llucmajor**: 21,000 tones/any

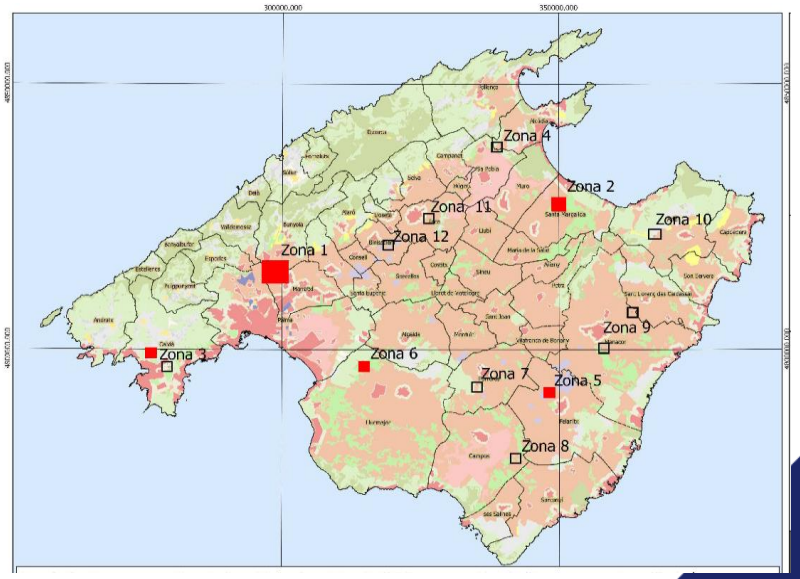

Capacitat 80.000 t/any

Tecnologia (compostatge per túnels estàtics)

+ Modularitat.

+ Possibilitat de tractament diferenciat de diversos fluxos residuals.

+ Garantia de la minimització de les afeccions ambientals per la naturalesa tancada.

+ Flexibilitat en la capacitat de tractament per absorbir pics d'entrada.

+ Gran robustesa davant d'elevat contingut en impropis.

+ Completament tancades

Beneficis del projecte “Tanca el cercle”

- ✓ Compliment del ODS.
- ✓ Canvia la perspectiva: Residu → Recurs.
- ✓ Estalvi econòmic en transport i reducció emissions.
- ✓ Compost apte per agricultura ecològica (Tipus A) a 3€/t – preu públic.
- ✓ Sector primari més competitiu; Soberania alimentaria.
- ✓ Foment del producte local i comerç de proximitat.
- ✓ Productes de qualitat a menor preu → benefici pel sector turístic.

“Avui dia, l’únic cercle que podem tancar a la nostra illa és el de la matèria orgànica”

Manifest «Tanca el cercle»

L'economia circular és l'únic camí que pot recórrer la Mallorca del futur. La crisi climàtica global i la sobreexplotació dels cada vegada més escassos recursos naturals ens han fet veure la necessitat d'actuar amb una lògica menys extractivista. A més, la pandèmia i la invasió d'Ucraïna ens han permès prendre consciència de la nostra dependència de l'exterior. Tot això, ha fet que entenguem que no podem malbaratar cap recurs, i els residus són, sense dubte, un recurs molt valuós.

Totes les fraccions de residus són importants, però la matèria orgànica és la que té més capacitat transformadora. Ho és, perquè d'ella es pot extreure compost que ens ajuda a produir nous aliments. El pes del nostre sector dels serveis ens fa generar molta matèria orgànica, que és especialment útil per el camp mallorquí, que demanda grans quantitats a causa de les característiques del nostre sol. Aquest compost s'importa avui a un preu que supera els 70 €/tona en situacions de normalitat.

Per afrontar la contradicció que suposa el fet de disposar de grans quantitats de matèria orgànica que no s'usa per generar un compost que necessitem, el Consell de Mallorca presenta el projecte «Tanca el cercle». Aquest suposarà la construcció de cinc plantes de compostatge (Llucmajor, Santa Margalida, Marratxí, Calvià i Felanitx) per tractar tota matèria generada a l'illa. Amb ell es podrà generar compost ecològic que es comercialitzarà a preu públic. Avui aquest preu és de 3 €/tona.

Tanca el Cercle suposarà, per tant, una passa endavant en molts sentits:

1. **Farem més fort el sector primari mallorquí** augmentant en resiliència i disminuint la seva dependència de les importacions gràcies al fet que s'oferirà compost a preu públic.
2. **Es reduiran emissions** associades a la importació de compost. Aproximadament 8.395,92 tones de CO_2 emeses a l'any.
3. **S'abaratiran costos pels ajuntaments** gràcies a la distribució territorial de les plantes, donat que avui tota l'orgànica s'ha de portar fins a Son Reus. Reduint també en emissions associades en aquests trajectes.
4. **Tancarem el cercle de la matèria orgànica a Mallorca.** Deixant d'incinerar matèria orgànica i augmentant la nostra sobirania alimentària.

Totes aquestes possibles transformacions fan d'aquest un projecte palanca per la nostra economia. La finestra d'oportunitat dels fons europeus obrí la possibilitat de fer realitat les cinc plantes en uns terminis més reduïts, gràcies al finançament extern, que podria assumir bona part dels 200 milions que suposa la totalitat del projecte.

Per tots aquests motius reclamem que "Tanca el Cercle" sigui declarat com un projecte estratègic per la comunitat autònoma de les Illes Balears, així com que es disposin tots els mitjans possibles perquè la posada en marxa de les plantes sigui el més ràpid possible. Els i les signants d'aquest manifest considerem aquest un projecte clau pel futur de Mallorca.

Estratègies reducció, reutilització i reciclatge de plàstics

Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient
Consell de Mallorca

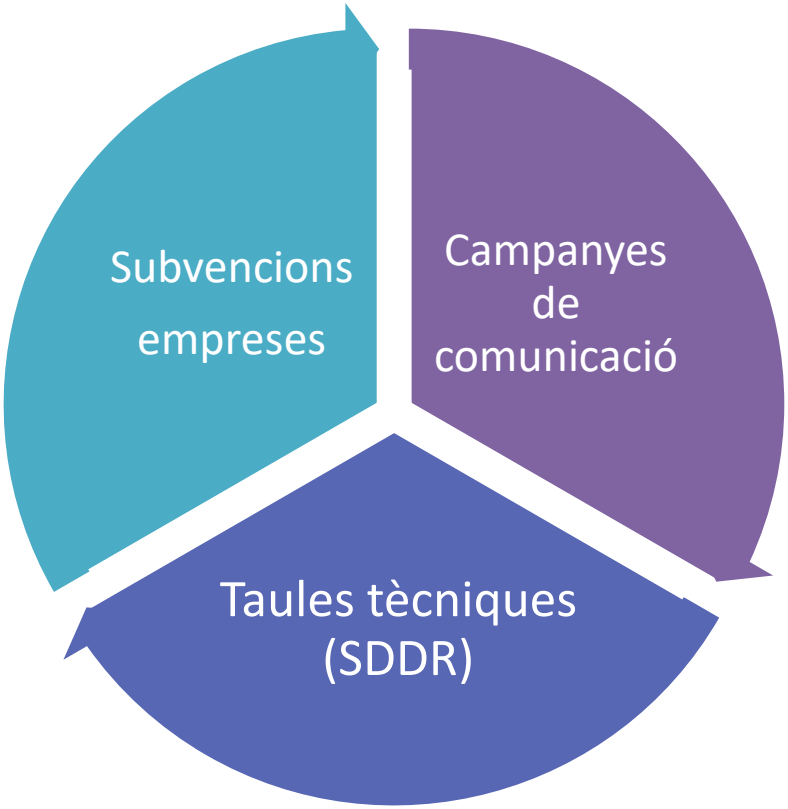
Subvencions empreses
Campanyes de comunicació
Taules tècniques (SDDR)

Subvenció per empreses dedicades a l'economia circular

Primera subvenció del Departament "per potenciar i enfortir l'economia local"

Línies de subvenció:

- Ecodisseny de productes i/o serveis.
- Models de negoci basats en la millora de l'eficiència dels recursos.
- Productes o serveis basats en la jerarquia de residus.
- Serveis de retorn de productes usats.

150.000€

Màxim 50% inversió amb un màxim de 20.000 per cada destinatari.

Exemple: Agromart

- ✓ Eliminar el plàstic a les botigues i utilitzar cada vegada més envasos de vidre, reutilitzables i sostenibles, perquè tinguin major importància en el seu sistema comercial.

- ✓ L'objectiu de l'empresa és que l'any 2024 s'arribi a un 95% d'envasos sostenibles dins dels seus comerços.

Campanya de comunicació “El mundo”

Objetivos

Medios:
Máxima Cobertura y Frecuencia

Campaña:
Concienciar de la importancia de reciclar

OBJETIVOS MEDIOS

MEDIOS	COBERTURA	NOTORIEDAD	FRECUENCIA	SEGMENTACIÓN	RENTABILIDAD
TV	●	●	●	○	●
EXTERIOR	●	●	●	●	○
PRENSA	○	●	○	●	○
RADIO	○	○	●	●	●
ONLINE	●	●	●	○	●
CINE	○	○	●	●	○

DETALLE SOPORTES

	RADIO	EXTERIOR	GRÁFICA	ONLINE	TELEVISIÓN
SOPORTES	R. R.40 CLASSIC MALLORCA R.40 MALLORCA R.C-100 MALLORCA COPE MALL. OM, FM Y ALCUDIA R.ONDA 0 MALLORCA R.SER MALLORCA OM Y FM EUROPA PMALLORCA-SA POBLA R.FIBWI RADIO-INCA	BUSES INTERURBANOS MOBILIARIO URBANO	ARROS AMB SALSETA CENT PER CENT BELLPUIG PERLAS Y CUEVAS N'ALI PUNT INFORMATIU POLLENÇA LA VEU DE SOLLER SETMANARI FELANITX SOLLER	DIARIO DE MALLORCA ULTIMA HORA REDES SOCIALES	IB3 FIBWI4 TV
FORMATOS	CUÑA 20"	TRASERA INTEGRAL MUPIS	PÁGINA IMPAR	DISPLAY VIDEO ONLINE	SPOT 20" SPOT 60"
	21% SOI	28% SOI	7% SOI	22% SOI	21% SOI

MOBILIARIO URBANO

AUTOBUSES INTERURBANOS

Taules tècniques SDDR

- ✓ Aquesta legislatura aposta ferma per l'orgànica com a línia clau de feina
- ✓ Pròxima passa Sistema Devolució, Depòsit i Retorn aprovat per la llei estatal de residus del mes passat.
- ✓ Contracte menor per organitzar Taula de Treball de sistemes de dipòsit , devolució i retorn a Mallorca:
  - ✓ Identificar i implicar agents clau per implementar SDDRs voluntaris.
  - ✓ Avaluar la viabilitat (barreres i oportunitats) d'aquests models de SDDR.
  - ✓ Dissenyar una proposta de models de SDDR per certs sectors.
  - ✓ Estimar els recursos i suports necessaris per part del Consell.

Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient
Consell de Mallorca